

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bedrijventerrein H2O, gemeente Oldebroek, Heerde en Hattem

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 december 2016 / projectnummer: 3166

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeenten Oldebroek, Hattem en Heerde werken samen aan een gewijzigde profilering en een betere ontsluiting van het bedrijventerrein nabij het knooppunt Hattemerbroek (Bedrijvenpark H2O). Het plandeel Hattem ten oosten van de A50 bevindt zich op het grondgebied van de gemeente Hattem en het plandeel Oldebroek ten westen van de A50 op het grondgebied van de gemeente Oldebroek. De nieuwe aansluiting op de A28 bevindt zich eveneens op het grondgebied van de gemeente Oldebroek. Om het voornemen mogelijk te maken, worden twee bestemmingsplannen in Oldebroek en een in Hattem voorbereid.

Voor de besluitvorming over de drie bestemmingsplannen is één gecombineerd plan/project-MER opgesteld. De gemeente Oldebroek heeft (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie m.e.r. gevraagd om over het plan/project-MER te adviseren.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Naar het oordeel van de Commissie is goed onderzoek gedaan naar de milieugevolgen van het voornemen. Het hoofdrapport is goed opgebouwd en bevat veel waardevolle informatie. Door de enorme omvang van het bijlagenbestand is de achtergrondinformatie echter beperkt toegankelijk voor besluitvormers en een breed publiek. Uit de samenvatting valt niet meteen de essentie van het voornemen en van de milieueffecten daarvan op te maken.

In zijn algemeenheid is het onderzoek naar de gevolgen van het voornemen op beschermde soorten gebaseerd op goede en actuele gegevens, en is het op juiste wijze uitgewerkt en geïnterpreteerd. Om de uitvoerbaarheid van Bedrijvenpark H2O in relatie tot stikstof zeker te stellen, is het aangemeld als prioritair project onder het PAS².

De gekozen locatie is een logische keuze vanwege de nabijheid van de A50 en de A28 en het reeds aanwezige (beperkt ingevulde) bedrijventerrein.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER desondanks een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de drie bestemmingsplannen. De tekortkomingen betreffen:

- **Geluid** In het MER wordt beschreven dat een aantal woningen een hoge geluidbelasting gaan ondervinden. Onderbouwd moet worden waarom die geluidbelasting aanvaardbaar

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt via deze link: [3166](https://www.commissiemer.nl), of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Uit het MER blijkt dat op voorhand niet is uitgesloten dat negatieve gevolgen in omliggende Natura 2000-gebieden (zoals Veluwe en Rijntakken) zullen optreden door een toename van stikstofdepositie. In de bijgevoegde AERIUS-berekeningen is aangegeven dat op dit moment voldoende ontwikkelruimte beschikbaar is. Deze ontwikkelingsruimte kan echter niet ter beschikking worden gesteld aan een plan. Inmiddels is gebleken dat Bedrijventerrein H2O op de ontwerplijst van prioritaire projecten is geplaatst, die op dit moment ter inzage ligt. Een prioritaire status verleent de op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (per 01-01-2017 Wet Natuurbescherming) zekerheid dat projecten die in het kader van deze bestemmingsplannen worden uitgevoerd niet leiden tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van omliggende Natura 2000-gebieden. De Commissie anticipeert in dit advies op een definitieve aanwijzing als 'prioritair project'.

is en onderzocht moet worden of deze effecten mogelijk kunnen worden verminderd met maatregelen.

- **Geur** Het plan maakt in principe bedrijven mogelijk met een aanzienlijke uitstoot van geur. Ook is sprake van geurbelasting vanuit de omgeving op het plangebied. In het MER dient ingegaan te worden op de cumulatie van geur en mogelijke mitigerende maatregelen en de effecten daarvan. Op die manier wordt duidelijk wat de gevolgen van het voornemen zijn voor de geursituatie voor omwonenden en voor personen die in het plangebied werken.
- **Flora en Fauna** Door het voornemen wordt de bestaande vliegroute van streng beschermde vleermuizen over de Voskuilerdijk verbroken. Een mogelijke vervangende vliegroute is niet uitgewerkt; zo is niet bekend waar deze route komt te liggen, hoe deze wordt ingericht en of deze effectief is voor het in stand houden van de vliegroutes voor vleermuizen in het gebied. Hiermee is in het MER wel aangetoond dat verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet (vanaf 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming) worden overtreden, maar zijn maatregelen om dit te voorkomen onvoldoende onderbouwd

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Geluid

Uit het MER blijkt dat de gecumuleerde industriële geluidbelasting op de gevel ter hoogte van woningen op korte afstand van het voornemen tot ongeveer 60 dB(A) bedraagt. Niet is beschreven waarom deze geluidbelasting aanvaardbaar wordt geacht. In het MER staat dat daarnaast sprake is van cumulatie van geluid van wegverkeer en van industriële activiteiten, waardoor de gevelbelasting nog iets hoger uitvalt.

Het MER voor het bestemmingsplan is het moment in het besluitvormingsproces om cumulatieve effecten in beeld te brengen en te onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te verminderen of teniet te doen. In het kader van vervolg besluitvorming, zoals over de vergunningverlening voor een afzonderlijk bedrijf, worden cumulatieve effecten namelijk niet meer beoordeeld. Het MER stelt dat een worst case benadering is gekozen en dat met het toepassen van de beste beschikbare technieken de geluidbelasting in de praktijk lager zal uitvallen. Voor de Commissie is echter niet duidelijk waardoor de uiteindelijke geluidbelasting lager zou zijn. Er is ook niet gekeken naar mogelijke mitigerende maatregelen om de geluidseffecten te verminderen, terwijl deze wel goed denkbaar zijn.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat:

- mogelijke mitigerende maatregelen worden beschreven om de gecumuleerde (industriële en wegverkeer) geluidbelasting op nabijgelegen woningen te verminderen en,
- de effectiviteit van de mitigerende maatregelen te onderzoeken.

2.2 Geur

Het bestemmingsplan maakt relatief hoge milieucategorieën (4.2 en 5.1) mogelijk in een relevant deel van het bedrijventerrein (circa 25% van het uitgeefbare terrein). In hoge milieucategorieën is het toegestaan bijvoorbeeld afvalverwerkende of voedingsmiddelen producerende bedrijven op te richten met mogelijk een aanzienlijke geuremissie.

Ten aanzien van geur is in het MER geen onderzoek gedaan. In het gebied spelen daarbij twee effecten, namelijk:

- de geurbelasting van de omgeving op het plangebied (agrarische activiteiten) en
- de geurbelasting van bedrijven in het plangebied op de omgeving.

Voor het eerstgenoemde effect is het van belang waar zich agrarische bedrijven met een geurcontour bevinden ten opzichte van het plangebied.

Voor wat betreft het tweede effect wordt door het toepassen van inwaartse milieuzonering op voorhand rekening gehouden met de hindercontouren van verschillende bedrijfsactiviteiten vanuit het plangebied op de omgeving. De inwaartse milieuzonering voorkomt echter niet per definitie dat geurhinder optreedt bij gevoelige bestemmingen. In het MER dient ingegaan te worden op de cumulatie van geur, mogelijke mitigerende maatregelen en de effecten daarvan en hoe de geurbelasting in de omgeving beheerst gaat worden.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER aan te geven wat de (te verwachten) geurbronnen binnen het plangebied zijn, in te gaan op de cumulatie van geur, mogelijke mitigerende maatregelen en de effecten daarvan en hoe de geurbelasting in de omgeving beheerst gaat worden. De Commissie adviseert tevens in te gaan op de geurbelasting vanuit de omgeving op het plangebied.

2.3 Beschermden soorten

In het MER zijn de effecten van het voornemen op beschermde soorten door –onder meer– ruimtetebeslag onderzocht. De bomen met de aanwezige roekenkolonie zullen niet worden aangetast.

Vanwege de aanleg van een nieuwe aansluiting op de A28 en het slopen van het bestaande viaduct, wordt de bestaande vliegroute van streng beschermde vleermuizen over de Voskuilerdijk verbroken. Gesteld wordt dat hiervoor mogelijk een vervangende route moet worden aangelegd. Het MER en de bijlagen maken echter niet inzichtelijk waar deze route komt te liggen, hoe deze wordt ingericht en of deze effectief is voor het in stand houden van de vliegroutes voor vleermuizen in het gebied. Met name ook de ontwikkelingstijd van de vervangende route in relatie tot de bestaande kwaliteit van de vliegroute behoeft daarbij aandacht.

Hiermee is in het MER wel aangetoond dat verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet (vanaf 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming) worden overtreden. In het MER is nu echter onvoldoende gemotiveerd is dat de mitigerende maatregel ruimtelijk haalbaar is en in de praktijk (en op korte termijn) zal kunnen functioneren. Hierdoor bestaat onzekerheid over de uitvoerbaarheid van het plan in het licht van de Flora- en faunawet (vanaf 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming).

De Commissie adviseert om aannemelijk te maken dat de mitigerende maatregel voor de onderbreking van de vliegroute van vleermuizen over de Voskuilerdijk ruimtelijk en ecologisch haalbaar is, voordat over de bestemmingsplannen besloten wordt.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Verkeer

In het MER worden de verkeerskundige effecten van het bedrijventerrein en de te verplaatsen aansluiting goed beschreven. Ook de voorgeschiedenis van de besluitvorming over de aansluiting komt daarbij aan bod. De verkeersproductie van het nieuwe bedrijventerrein wordt goed onderbouwd en de daarbij gedane aannamen zijn realistisch. Ook de afweging tussen het opwaarderen van de bestaande aansluiting versus het realiseren van een nieuwe aansluiting wordt duidelijk en navolgbaar beschreven.

In de voorkeursvariant wordt de Voskuilerdijk direct aangesloten op de nieuwe aansluiting. In het MER (pag. 56) wordt beschreven dat het risico op sluipverkeer via de Voskuilerdijk (van de A28 richting Kampen v.v.) beperkt is omdat – ondanks de verschuiving van de aansluiting – de reistijd via de route N308–N763 korter is dan via de route Voskuilerdijk–Roobroeksweg–Baron van Bentinckweg–N763. Hoewel dit het geval zal zijn wordt de route via de (eerstgenoemde) huidige ‘sluip’route wel langer door de verlegging van de aansluiting, waardoor de route via de Voskuilerdijk relatief aantrekkelijker wordt. De Commissie denkt daarom dat het gebruik van de route via de Voskuilerdijk door doorgaand verkeer mogelijk toch een risico vormt.

- De Commissie beveelt aan bij de uitwerking van het plan na te gaan op welke wijze geborgd kan worden dat de Voskuilerdijk in overeenstemming met zijn functie en vorm gebruikt zal (blijven) worden en dit te monitoren en mogelijke extra maatregelen in de besluitvorming mee te nemen.

3.2 Duurzaamheid en Klimaat

Tijdens het locatiebezoek heeft de Commissie begrepen dat de gemeenten ambities hebben op het gebied van duurzaamheid en klimaat. Duurzaamheid en klimaat komen terug in de naamgeving van de wegen op het Oldebroekse deel van het bedrijventerrein. De Commissie mist in het MER echter concrete informatie over de wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven bij respectievelijk de uitgifte in het Oldebroekse deel en de inrichting en uitgifte in het

Hattermerdeel. Omdat beide gemeente geen apart duurzaamheidsbeleid / energie beleid hebben vastgesteld, is het bestemmingsplan bij uitstek een besluit waarin duurzaamheidsambities/energieambities kunnen worden vastgelegd³.

- De Commissie adviseert bij de vaststelling van het bestemmingsplan aan te geven:
 - of, en zo ja op welke wijze, er ruimte is voor hernieuwbare energie (zonne-energie, windenergie en/of geothermie),
 - er eisen worden gesteld aan energieverbruik en
 - in hoeverre de inrichting van het gebied ook voor de toekomst klimaatrobust is (piekbuien, overstromingsrisico's conform laatste scenario's). ⁴

³ In het Energierapport 2016 vraagt het Ministerie van Economische zaken expliciet aan gemeenten om de (ruimtelijke) uitwerking van de energietransitie in omgevingsvisies en omgevingsplannen vast te leggen.

⁴ Het Waterstructuurplan voor Oldebroek dateert uit 2006. Sindsdien zijn er nieuwe inzichten in scenario's, met name voor piekbuien (zie onder andere het Deltaprogramma)

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeenten Oldebroek, Hattem en Heerde

Bevoegd gezag: De gemeenteraad van de gemeente Oldebroek (coördinerend) en de gemeenteraad van de gemeente Hattem

Besluit: vaststellen of wijzigen van bestemmingsplannen

Categorie Besluit m.e.r.: D11.4 en D1.1

Activiteit: het wijzigen en uitbreiden van een bedrijventerrein en het verplaatsen van de aansluiting op de A28

Procedurele gegevens:

Kennisgeving: 4 oktober 2016

Rectificatie kennisgeving: 18 oktober 2016

Terinzagelegging: 19 oktober t/m 29 november 2016

Advies uitgebracht: 15 december 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. R.J.M. Kleijberg

dhr. ir. H. Otte

dhr. ir. J.H. van der Vlist (voorzitter)

dhr. ir. P.P.A. van Vugt

mw. mr. drs. A. Wagenmakers (secretaris)

dhr. drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3166](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

